

ABSTRAK

Kajian ini membincangkan mengenai hukum-hukum berkaitan pesakit AIDS dalam urusan ibadat dan kekeluargaan. Aspek ibadat yang dibincangkan merangkumi ibadat solat, puasa dan haji manakala terdapat lima aspek kekeluargaan yang disentuh dalam kajian ini meliputi perkahwinan, fasakh nikah, hubungan seks, kehamilan dan pengguguran anak serta penyusuan dan hadanah. Kajian ini berasaskan data dari pelbagai bahan primer dan sekunder termasuk al-Quran, al-Sunnah, kitab-kitab fiqh klasik, akta serta enakmen yang berkaitan, hasil-hasil kajian pakar perubatan dan sarjana Islam, disertasi, latihan ilmiah, jurnal, kertas kerja seminar, majalah dan suratkhobar. Selain itu, bagi mendapatkan maklumat dari sumber yang primer dan bersifat semasa, penulis telah menemubual beberapa pakar perubatan dan sarjana Islam dengan menggunakan kaedah-kaedah yang bersifat mikro termasuk mengadakan janji temu, menjalankan temubual secara terancang termasuk dari segi penyediaan soalan dan penggunaan kaedah triangulasi. Data-data yang dikumpul kemudian dianalisis menggunakan kaedah analisis hukum, kaedah komparatif, kaedah pensejarahan, kaedah induktif dan kaedah deduktif. Kajian ini mendapati bahawa hukum-hakam dalam Islam amat relevan dalam menangani pelbagai permasalahan berkaitan pesakit AIDS khususnya dalam aspek ibadat dan kekeluargaan.

ABSTRACT

This dissertation discusses legal rules pertaining to AIDS patients in *'ibādāt* and family matters. *'Ibādāt* covers prayers, fasting and *ḥajj*. Family matters deal with marriage, *fasakh* (annulment of marriage), sexual intercourse, pregnancy, abortion, fosterage and *hadānah* (custody of children). The research based on primary and secondary sources, for instances, al-Quran, al-Sunnah, classical fiqh books, related acts and enactments, dissertations, theses, journals, seminar paperworks, magazines and newspapers. Moreover, in order to acquire primary sources which are current and latest, the author make an effort to interview specialists such as medical experts and contemporary Islamic scholars. The author utilizes various methods which are micro in completing the interviews such as make an appointment with respondents, prepare the questionnaires and utilize triangulation methods. All the information and data have been analysed by utilizing legal rules, comparative, historical, inductive and deductive methods. The research found that the Islamic legal rules are relevant in settling various issues pertaining to AIDS patients especially in *'ibādāt* and family matters.

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, segala puji bagi Allah SWT, Tuhan sekalian alam yang telah memberikan penulis kekuatan, kesabaran dan kemudahan dalam usaha menyiapkan kajian ini. Di kesempatan ini, penulis ingin merakamkan jutaan terima kasih kepada Prof Madya Dr Rahimin Affandi b Abdul Rahim, selaku penyelia disertasi ini di atas segala tunjuk ajar, nasihat, bimbingan, kritikan yang membina serta kerjasama yang telah diberikan kepada penulis dalam proses menyiapkan disertasi ini. Setinggi-tinggi penghargaan juga diucapkan kepada Dr.Faid b Abd Rashid, Pegawai Kesihatan Daerah Seremban yang juga merupakan ketua rombongan haji Malaysia (Bahagian Perubatan), Dr. Ban b Attan @ Talib, Pegawai AIDS Negeri Melaka, Prof Madya Dr.Ng Kee Peng, Pensyarah Jabatan Biologi, Fakulti Perubatan Universiti Malaya dan En.Abd Rahim b Long, Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran Kanan di Pejabat Pengarah Kesihatan Negeri Melaka atas kesudian mendapatkan maklumat yang diperlukan mengenai penyakit AIDS dengan lebih mendalam.

Penghargaan juga ditujukan kepada Dato' Hj. Mohd Yusof b Hj.Ahmad, Mufti kerajaan N.Sembilan, Hj. Mohd Fikri b Hasan, Bekas Pengarah Tabung Haji N.Sembilan, Hj.Muslal b Rakiman, Guru agama Tabung Haji N.Sembilan, Prof Razali Nawawi dan Dr. Said Bouheraoua, Pensyarah Fakulti Undang-undang, Universiti Islam Antarabangsa, Prof Madya Hj. Mohd Saleh b Hj. Ahmad bekas Pensyarah Jabatan Fiqh dan Usul, Universiti Malaya dan semua pensyarah di Jabatan Fiqh dan Usul khasnya dan Akademi Pengajian Islam amnya, atas segala ilmu yang telah dicurahkan.

Buat kedua ibu bapa yang tercinta, terima kasih kerana tidak jemu-jemu memberi semangat dan kata-kata perangsang kepada penulis untuk menyiapkan kajian ini. Sekalung penghargaan juga ditujukan khas buat suami tersayang, Mohd Yusri b Kamarudin, yang sentiasa bersama penulis mengharung segala cabaran dan rintangan

dalam usaha penulis menyiapkan disertasi ini dari awal hingga ke akhirnya. Tanpa bantuan dan sokongan darimu, tak mungkin disertasi ini dapat disiapkan dengan jayanya.

Tidak lupa juga ucapan terima kasih kepada sahabat-sahabat seperjuangan khususnya buat Yusmawati Yusop, Fatahiyah Elias, Kak Aerisuli dan suami. Teruskanlah usaha kalian dalam mengutip mutiara-mutiara ilmu ini selagi hayat dikandung badan.

Akhir sekali, terima kasih juga diucapkan kepada semua pihak yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung dalam proses menyiapkan disertasi ini. Penulis juga ingin mengambil kesempatan untuk memohon ribuan kemaafan di atas segala kekurangan yang ada dalam disertasi ini. Semoga kajian ini dapat memberi manfaat yang berguna kepada pembaca khususnya kepada pesakit AIDS, para pengamal perubatan, badan-badan kerajaan mahupun NGOs yang terlibat secara langsung dengan pesakit AIDS dan masyarakat amnya dalam memahami hukum-hukum yang berkaitan dengan pesakit AIDS. Stigma dan diskriminasi masyarakat umum ke atas pesakit AIDS harus dihindari agar pesakit AIDS dapat menjalani kehidupan lebih sempurna berlandaskan syariat Islam yang sebenar.

Noor Hamiza bt Mustapa,
333, Taman Marida, Senawang,
70450 Seremban, N.Sembilan.
nhmz79@yahoo.com

ISI KANDUNGAN

KANDUNGAN	HALAMAN
Abstrak	iii - iv
Penghargaan	v - vi
Isi Kandungan	vii - ix
Senarai Statut	x
Senarai Kependekan	xi - xii
Kaedah Transliterasi	xiii - xiv
Senarai Lampiran	xv

BAB 1 PENDAHULUAN

1.1	:	Pengenalan	1 - 2
1.2	:	Latar belakang masalah kajian	2 - 4
1.3	:	Kenyataan tentang masalah kajian	4 - 6
1.4	:	Objektif Kajian	6
1.5	:	Kepentingan kajian	6 - 7
1.6	:	Hipotesis	7 - 9
1.7	:	Skop kajian	10
1.8	:	Kajian lepas	10 - 21
1.9	:	Metodologi kajian	22 - 26
1.10	:	Sistematika Penulisan	27 - 28

BAB 2

AIDS: SATU PENGENALAN

2.1	:	AIDS dari Perspektif Umum	
2.1.1	:	Definisi AIDS dan Bagaimana AIDS terjadi	29 - 31
2.1.2	:	Sejarah Kemunculan AIDS	31 - 36
2.1.3	:	Peringkat jangkitan HIV dan Simptom-simptomnya	37 - 40
2.1.4	:	AIDS dan penyakit berjangkit yang lain	40 - 41
2.1.5	:	Cara-cara penyebaran penyakit AIDS	41 - 46
2.2	:	AIDS dari Perspektif Islam	
2.2.1	:	Hakikat AIDS dan Pandangan Ulama	47 - 49
2.2.2	:	Islam sebagai model terbaik	49 - 58

BAB 3

LANGKAH-LANGKAH PENCEGAHAN DAN PENGAWALAN AIDS

3.1	:	Aplikasi Kaedah Syarak	59 - 68
3.2	:	Pendidikan	69 - 74
3.3	:	Penguatkuasaan Undang-undang	74 - 84
3.4	:	Kaedah Perubatan	85 - 90
3.5	:	Peranan Pemerintah dan Ulama	91 - 94

BAB 4

HUKUM- HUKUM BERKAITAN PESAKIT AIDS

4.1	:	Pengenalan	95 - 96
4.2	:	Pesakit AIDS dan Ibadat	
4.2.1	:	Wuduk dan Solat	97 -102
4.2.2	:	Puasa	103 -105
4.2.3	:	Haji	106 -108

4.3	:	Pesakit AIDS & Kekeluargaan	
4.3.1	:	Perkahwinan pesakit AIDS	109 -115
4.3.2	:	Fasakh nikah	115 -119
4.3.3	:	Hubungan seks	120
4.3.4	:	Kehamilan dan Pengguguran anak	121 -126
4.3.5	:	Hadanah dan Penyusuan	127 -131

BAB 5 KESIMPULAN

5.1	:	Pendahuluan	132
5.2	:	Kesimpulan dan Cadangan	132-146
5.3	:	Penutup	146
Bibliografi			147-157
Lampiran			158-169

SENARAI STATUT

1. Akta Dadah Berbahaya 1952
2. Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988
3. Akta Undang-undang Keluarga Islam Wilayah Persekutuan 1984 (303/1984)
4. Enakmen Keluarga Islam 1979 (Kedah) (1/1984)
5. Enakmen Keluarga Islam 2002 (Negeri Melaka) (12/2002)
6. Enakmen Keluarga Islam Negeri Kelantan 2002, (6/2002)
7. Enakmen Pentadbiran Undang-undang Keluarga Islam 1991 (Perlis), 4/1991
8. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (N.Selangor) 2003 (13/2003)
9. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam (Negeri Pulau Pinang) 2004, (5/2004)
10. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam 1992(Sabah), 15/1992
11. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam 2004 (Perak),(6/2004)
12. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam 2005 (Pahang) (3/2005)
13. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam N.Sembilan 2003 (11/2003)
14. Enakmen Undang-undang Keluarga Islam(Negeri Johor) 2003 (17/2003)
15. Enakmen Undang-undang Pentadbiran Keluarga Islam 1985(Terengganu) (12/1985)
16. Kanun Kesiksaan Jenayah
17. Ordinan Undang-undang Keluarga Islam 2001 (Sarawak) , Bab 43/2001

SENARAI KEPENDEKAN

1. AADK = Agensi Antidadah Kebangsaan
2. ABIM = Angkatan Belia Islam Malaysia
3. AIDS = Acquired Immunodeficiency Syndrome (Sindrom Kekurangan Imun Perolehan)
4. ARC = Aids Related Complex
5. ARV = Antiretroviral
6. ASFV = African Swine Fever Virus
7. AZT = Azidothymidine
8. DNA = Deoxyribonucleic Acid
9. dr. = Doktor
10. ed. = Editor
11. et.al = et alia (and others)
12. HAART = Highly Active Anti-Retroviral Treatment
13. HIV = Human Immunodeficiency Virus
14. HPV = Virus Human Papilloma.
15. HTLV = Human T-lymphotropic Virus
16. ibid = ibidem
17. IMAU = Islamic medical Association of Uganda
18. INTAN = Institut Tadbiran Awam Negara
19. JAWI = Jabatan Agama Islam Wilayah Persekutuan
20. KKM = Kementerian Kesihatan Malaysia
21. MRT = Methadone Replacement Therapy
22. NGOs = Non government organistions (Badan bukan kerajaan)
23. NIDA = National Institute of Drug Abuse
24. NNRTI = Non-nucleoside reverse transcriptase inhibitors

25. NRTI	=	Nucleoside reverse transcriptase inhibitors
26. NSEP	=	Needle and Syringe Exchange Programme
27. NSP	=	National Strategic Plan (Pelan Strategik Kebangsaan)
28. op.cit	=	Opero Citato
29. PBB	=	Persatuan Bangsa-Bangsa Bersatu
30. PCP	=	Pneumocytis Carini Pneumonia
31. PCR	=	Polymerase Chain Reaction
32. PDRM	=	Polis Diraja Malaysia
33. PGL	=	Progressive Generalised Lymphadenopathy
34. PI	=	Protease Inhibitors
35. PLKN	=	Pusat latihan khidmat negara
36. PROSTAR	=	Proram Sihat Tanpa Dadah
37. RNA	=	Ribonucleic Acid
38. SAW	=	Ṣallallahu‘alaihiwasallam
39. SWT	=	Subhanahuwata‘āla
40. STD	=	Sexually Transmitted Disease
41. STI	=	Sexually Transmitted Infections
42. STLV	=	Simian T-lymphotropic Virus
43. SIDA	=	Syndrome Dimmuno Deficiencie Aquis
44. TB	=	Tuberculosis
45. UAE	=	United Arab Emirates (Emiriah Arab Bersatu)
46. UIA	=	Universiti Islam Antarabangsa
47. UKM	=	Universiti Kebangsaan Malaysia
48. UNAIDS	=	United Nations Programme on HIV/AIDS
49. WHO	=	World Health Organization
50. YADIM	=	Yayasan Dakwah Islam Malaysia

KAEDAH TRANSLITERASI

Konsonan

Huruf Arab	Nama dan Transkripsi	Huruf Arab	Nama dan Transkripsi
ء ا ؤ	a, ' (Hamzah)	ط	ṭ
ب	b	ظ	z
ت	t	ع	'
ث	th	غ	gh
ج	j	ف	f
ح	ḥ	ق	q
خ	kh	ك	k
د	d	ل	l
ذ	dh	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	هـ	h
س	s	و	w
ش	sy	ي	y
ص	ṣ	ة	h
ض	ḍ		

Vokal

Vokal Panjang

Huruf Arab	Nama dan Transkripsi
آ	ā
و	ū
ى	ī

Vokal Pendek

Huruf Arab	Nama dan Transkripsi
_____ : Fathah	a
_____ : Dammah	u
_____ : Kasrah	i

Diftong

Huruf Arab	Nama dan Transkripsi
أَوْ	aw
أَيَّ	ay
يَّ	iy/ī
وَّ	uww

SENARAI LAMPIRAN

- Lampiran A : Jumlah kes HIV/AIDS dan kematian di Malaysia dari tahun 1986 hingga Jun 2009.
- Lampiran B : Jumlah kes HIV/AIDS yang dilaporkan di Malaysia (mengikut kumpulan etnik) dari tahun 1986 hingga Jun 2009.
- Lampiran C : Jumlah kes HIV/AIDS yang dilaporkan di Malaysia (berdasarkan faktor risiko) dari tahun 1986 hingga Jun 2009.
- Lampiran D : Peringkat-peringkat jangkitan HIV dan keputusan HIV mengikut peringkat jangkitan.
- Lampiran E : Tanda-tanda klinikal pesakit AIDS
- Lampiran F : Rawatan alternatif untuk penagih dadah
- Lampiran G : Ujian HIV wajib untuk semua bakal pengantin beragama Islam mulai 2009 .
- Lampiran H : Rawatan untuk pesakit AIDS
- Lampiran I : Prosedur ujian kesihatan untuk jemaah haji Malaysia.
- Lampiran J : Contoh buku rekod rawatan jemaah haji Malaysia.
- Lampiran K : Pesakit AIDS tidak dibenarkan mengerjakan haji.